

Oponentský posudek bakalářské práce Elišky Padevětové s názvem Mezi privilegovaností, zranitelností a usazením: Reflexe anglofonních lektorů angličtiny. Praha, Fakulta humanitních studií UK, 2024, 72 s.

Autorka ve své práci odpovídá na tyto otázky:

Jak učitelé angličtiny – rodilí mluvčí reflektují svoji pozici v sociálním prostoru v ČR.

S třemi podotázkami: Jak reflektují svůj kulturní a symbolický kapitál ve vztahu k trhu práce?

Jak reflektují svoji pozici ve vztahu k dalším sociální polím, v nichž se pohybují?

Jak reflektují privilegovanost své mobility v kontextu udržování transnacionálních vazeb a procesu usazování (emplacement) v ČR?

Práce se ve velmi podrobně popsané teoretické části nejdříve zabývá otázkou privilegovanosti na základě kapitálů, popisuje výjimečnost lingvistického kapitálu rodilých mluvčí anglického jazyka a upozorňuje na vztah jazyka a místa původu, kdy privilegovanějšími anglofonními migranty jsou ti z globálního severu. Déle se autorka vyrovnává možná příliš popisně s migrací do ČR. V dalších dvou podkapitolách se věnuje anglofonní migraci do České republiky v datech a v dosavadním poznání. Metodologická kapitola velmi zevrubně popisuje dílčí kroky autorčina výzkumu od problematiky získání kontaktů po elektronický přepis rozhovorů, kódování a popis vzorku, který částečně propojuje s teorií. Svoji práci založila na polostrukturovaných rozhovorech, které se pro zodpovězení výzkumné otázky zaměřující se na reflexi výborně hodí. V etické reflexi popisuje získání informovaného souhlasu a popisuje své rozhodnutí neuvést některé výpovědi problematické z hlediska legislativy.

Samotná empirická část je pak rozdělena do několika podkapitol dle témat rozhovorů s aktéry. Velkou část věnovala zapojení anglofonních migrantů do pracovního trhu, představení jejich vzdělání, možnostem na trhu práce a vztahům na pracovišti. Všichni aktéři mají vysokoškolské vzdělání, které reflektují jako důležité spolu s jazykovou výbavou na českém trhu práce. Déle se autorka věnuje otázce přijetí a vztahu české veřejnosti vůči anglofonním rodilým mluvčím. Většina z nich reflektuje prostředí jako přívětivé a nediskriminující, zatímco stát ve formě imigračních úředníků jako striktní, zde anglofonní migranti privilegium nepocítují. Přátelství s Čechy navazují obtížně, i když jim počáteční seznamování usnadňuje atraktivita migranta z globálního severu. Transnacionálnímu rozměru jejich migrace velmi napomáhá kurz TEFL pro anglofonní učitele jazyka. Kurz jim zároveň velmi usnadnil počátek v migraci, zajistil kontakty, legislativně zajistil pobyt. V další kapitole autorka popisuje, jak se privilegovanost anglofonní migrace odráží na možnostech cestovat a snadno si zajisti počáteční vstup na pracovní trh ve vzdělávání, zatímco do jiných odvětví již tak snadný přístup není. V závěru autorka opět shrnuje popsané informace.

Teoretická část práce je velmi dobře zpracována, možná popis celkové migrace do ČR je zbytečně zevrubný. Empirická část popisuje výpovědi migrantů a propojuje je s teorií, bohužel pouze k dokreslení výpovědí, bez většího interpretačního přesahu. Výpovědi aktérů, ač zajímavé, by nemusely být obsaženy vždy v takové šíři a množství, stačilo by k doložení řečeného dodat pouze jeden zkrácený příklad.

Výše zmíněné nedostatky práce považuji za odpovídající bakalářské úrovni práce a práci považuji za zdařilou. Práce splňuje požadavky kladené na bakalářské závěrečné práce a doručuji ji k obhajobě. Práci navrhuji ohodnotit jako výbornou v závislosti na obhajobě.

14.6.2024

Zuzana Terry